

Slovo kněze

Tajemství a radost

Jedenáctiletá Eliška mi prozradila, že už od července myslí na Vánoce a moc se na ně těší. Mnozí rodiče dlouho váhají, kdy dětem říct, jak je to doopravdy s dárky pod stromečkem. Děti milují tajemství a my jsme je jako děti milovali stejně tak. Během dospívání jsme ale dříve nebo později přijali za svou obecně rozšířenou doktrínu, že tajemství existují pouze pro to, aby byla odhalena. Pro mnohé se tajemství změnilo v nepřítele a nevědění se stalo symbolem slabosti. Není ale štěstí člověka v smíření se s tím, že nevíme?

To, co víme, je často povrchní. Nejedna osoba se mi svěřila, že poznala svého manžela/manželku nebo tatínka, maminku, až když o ně pečovala poslední týdny, měsíce nebo roky života. Jejich vtať se prohloubil, když se jich dennodenně dotýkala a s láskou o ně pečovala. Nic nové nepoznala, jen se prostě sblížili. Druhá osoba zůstává pro nás tajemstvím, ale to nebrání tomu, abychom ji více milovali a tím paradoxně lépe poznávali.

Pomalou a bolestně se znovu stáváme „malými dětmi“, kdy se postupně s tajemstvím seznamujeme, až si ho nakonec opět zamilujeme. V této lásce nacházíme stále větší svobodu být takovými, jací skutečně jsme. Svobodně se připojujeme k tanci života, i když vůbec nevíme, jak se vlastně tančí.

Nevědění je opakem zmatku a hlouposti. Zmatek pocítíme tehdy, když je tajemství naším nepřítelem a my ho potřebujeme vyřešit, abychom mohli ovládnout svůj osud. Hloupost spočívá v tom nevědět, že nevíme. Osvobození, jež přináší přijetí tajemství, nás zbavuje potřeby všechno vyřešit, a poznání toho, že mnohé nevíme, nás naplňuje hlubokou radostí. Děti jsou šťastné, i když nevědí.

Ján Halama SVD, farář

Adventní prosinec

Doba adventní a tím i nový církevní rok začíná nedělí, která připadne na 30. listopad nebo na neděli nejbližší. Neděle této doby se nazývají: 1., 2., 3. a 4. neděle adventní. Slovo advent je z latinského adventus, což znamená příchod. Stopy adventní liturgie lze nalézt již v polovině 5. století v Ravenně. V polovině 6. století se objevuje také v Římě.

Adventní doba má dvojí povahu: je to doba radostné přípravy na oslavu Narození Páně, kdy oslavujeme první příchod Syna Božího k lidem; a zároveň je to doba, v níž směřujeme v myšlenkách k očekávání druhého Kristova příchodu na konci věků. Tomu druhému příchodu (na konci věků) se věnuje první část

adventní doby do 16. prosince (zaměřením liturgie i biblických textů). Druhá část adventu je zaměřena na bezprostřední přípravu na narození Ježíše Krista (první příchod). Změnu rázu adventní doby podtrhuje i 3. adventní neděle, nazývaná Gaudete (radostná). Adventní doba je i dobou rozjímání, dobročinnosti a v západní tradici také dobou zklidnění. Odpovídalo to životnímu stylu našich předků, jejichž přirozeným rytmem byla zemědělská práce od jara do podzimu, a odpočinek v zimě, kdy se vykonávaly domácí práce.

Symbolem nového liturgického roku a přípravou na Narození Páně je adventní věnec. Každou adventní neděli se na něm zapaluje další svíce; zapalování stále většího počtu svící vyjadřuje stupňující se očekávání a radost: — Na první adventní neděli zapalujeme první fialovou svíčku, tzv. **svíce proroků**, která je památkou na proroky, kteří předpověděli narození Ježíše Krista. — Druhá fialová svíčka, tzv. **betlémská** reprezentuje lásku a představuje Ježíškovy jesličky. — Třetí adventní svíčka — růžová — tzv. **pastýřská**, vyjadřuje radost z toho, že postní období je téměř u konce a adventní období získává slavnostnější ráz. — Poslední fialová svíčka, tzv. **andělská**, představuje mír a pokoj. Od roku 1986 existuje další způsob šíření světla: skauti roznášejí před Vánoce po mnoha zemích světlo, které každoročně zažehne dítě v jeskyni Narození Páně v Betlémě. Betlémské světlo symbolizuje pokoj a lidskou sounáležitost o vánočních svátcích.

Světlo je nehmotné, je rychlé, všude proniká a je podmínkou života; to vše nám symbolizuje dobře Boha, neboť on je světlo a není v něm žádná tma. Proroky slíbené eschatologické světlo se v Novém zákoně stává skutečností: evangelista Lukáš zdraví Ježíšovo narození jako východ slunce, které má osvětlit ty, kdo jsou v temnotách, jako světlo k osvětlení národů. Ježíš se zjevuje jako světlo světa především svými skutky a často mluvil o světle a tmě. On sám řekl: „*Já jsem světlo světa.*“ A když svým učedníkům řekl: „*Vy jste světlo světa,*“ bylo to proto, že přijali nový život, který jim dovoluje vyzařovat Jeho vlastní světlo. A proto jak světlo osvětluje a ukazuje překážky, tak věřící může pomáhat svému bližnímu, aby našel svoji cestu ke Kristu, jehož poznání dává světlo. Život křesťana však musí odrážet viditelným způsobem charakterové rysy Pána Ježíše: dobrotu, spravedlnost, pravdu. Aby však mohlo světlo svítit, musí být ve styku se zdrojem: proto musí věřící zůstávat ve styku s Ježíšem. Tehdy lidé budou vidět, že křesťanství není prázdnou formou, ale hmatatelnou skutečností.

Bdíme nad vnitřním světlem tak, jak bdíme nad svým okem, lampou svého těla; to nám doporučuje sám Ježíš (Jan 12,35)! Oblečme se do zdroje světla a odvrhněme skutky temna, nechceme-li se nechat zaskočit příchodem dne Páně.

Jan Vosáhl

Hozená rukavice

Kalendář akcí v prosinci 2020

Vyučování náboženství začne v týdnu **od pondělí 30. listopadu**. Katecheze dospělých začne od úterý 1. prosince.

Rorátní mše začnou **v úterý 1. prosince**. Rorátní mše jsou ranní adventní mše ke cti Panny Marie. V naší farnosti budou vždy **v úterý a čtvrtek v 6:30 v kostele sv. Bartoloměje**. Rorátní mše v úterý budou s kázáním pro děti. V případě, že to protiepidemické opatření dovolí, bude po úterní mši pro děti připravena snídaně.

Betlém v kostele sv. Bartoloměje bude pro veřejnost otevřený o Vánocích v dnech **25., 26., 27., 31. prosince**, a také **1., 2. a 3. ledna** v době **od 14 do 17 hodin**. V ostatních kostelích budou betlémy přístupné pro veřejnost vždy půl hodiny před mší svatou podle programu.

Program bohoslužeb na Vánoce bude v lednovém čísle farního časopisu Bartoloměj. Lednové číslo vyjde na čtvrtou adventní neděli 20. prosince 2020. Termín pro zaslání příspěvků do lednového čísla časopisu je stanoven na 6. prosince 2020.

Adopce na dálku. Kdo je připraven přispět do našeho společného farního projektu Adopce na dálku, může tak učinit osobně na faře, nebo předat peníze paní Elišce Zelenkové v kostele sv. Bartoloměje anebo paní Dvořákové u sv. Víta na Zálabí. Pro koho je jednodušší poslat peníze na účet farnosti, může tak učinit s poznámkou „Adopce na dálku“. Prosíme, abyste při předání peněz potvrdili, jestli chcete potvrzení o přijetí daru pro daňové účely. Prostřednictvím programu Adopce na dálku si adoptujeme 6 dětí a podpoříme prostřednictvím Charity jejich vzdělávání. O projektu Vás průběžně informujeme v časopisu Bartoloměj.

Tříkrálová sbírka

Farní charita Kolín se bude tradičně účastnit celonárodní Tříkrálové sbírky, jejímž cílem je pomoc lidem v nouzi, seniorům a dalším potřebným. Chcete-li se zapojit a koledovat, ozvěte se prosím naší koordinátorce Ditě Fořtové na telefon 775 195 724, která s vámi dohodne podrobnosti. Budeme rádi za každého koledníka či kolednici! Rádi bychom pro zázemí Tříkrálové sbírky využili prostory Komunitního centra na Zálabí, kde bychom mimo jiné chtěli koledníkům uspořádat drobný program jako poděkování za jejich snahu.

Pomalu se nám blíží doba vánoční, která asi bude trochu jiná než minulé Vánoce. To ale nevadí, vánočním poselství zcela jistě překoná současnou krizi. Budme rádi za momenty se svou rodinou a přáteli, myslíme a pomáháme těm, kteří takové štěstí nemají. Rád bych na tomto místě také poděkoval zaměstnancům, podporovatelům, dobrovolníkům Farní charity Kolín; bez vás by to nešlo.

Přeji vám krásné prožití svátků vánočních a na Zemi pokoj lidem dobré vůle.

Petr Zavřel, ředitel Farní charity Kolín

Kostel Nejsvětější Trojice

Přehlížená Přemyslovna

V tisku se o ní nepíše, v rozhlasu ani v televizi se nepřipomíná, v chrámech je její obraz vzácností, její jméno zapadlo v hlubinách času.

V našem kostele Nejsvětější Trojice je zobrazena na stěně kaple sv. Františka. Jaký byl motiv, důvod jejího zobrazení v kapucinském kostele? Následující text čtenářům napoví.

Tou přehlíženou ženou je dcera Boleslava I., sestra knížete Boleslava II., blahoslavená Mlada Přemyslovna (* v polovině 10. stol., † 994). Kronikář Kosmas († 1125) nenapsal latinou pouhou kroniku, usiloval, aby ta kronika byla i krásné čtení, čtení plné lásky k milované české zemi. V tištěné Kosmově kronice jsou blahoslavené Mladě věnovány tři stránky!!

Úryvek z Kosmovy kroniky

Mlada, panna Bohu zaslíbená,
v svatém Písmu vzdělaná,
křesťanskému náboženství oddaná,
v hovoru líbezná,
k chudým a sirotkům štedrá
a veškerou poctivostí mravů ozdobená.

Ta se odebrala na zbožnou pouť do Říma a byla tam od otce apoštolského (= papeže Jana) vlídně přijata, pan papež posvětil ji na abatyši se změněným jménem Marie a dal jí řeholi svatého Benedikta a opatskou berlu.

Následuje krásný dopis papeže Jana knížeti Boleslavovi

„...schvalujeme a ustanovujeme, aby při kostele svatého Víta a Václava mučedníků povstal biskupský stolec a při kostele svatého Jiří mučedníka aby

byl zřízen pod řeholí sv. Benedikta a pod poslušenstvím dcery naší, abatyše Marie, sbor svatých panen.,,

Není to nádherný text? Tolik z Kosmovy kroniky.

Závěrem dvě stručné kapitoly věcného pojednání

České knížectví nemělo vlastní církevní správu. Duchovně patřily do řezenské diecéze (Regensburg). Mlada navštívila Řím, papeže Jana s prosbami o založení pražského biskupství. V Římě vstoupila do benediktinského kláštera. Po návratu do Čech založila klášter benediktinek u kostela sv. Jiří na Pražském hradě a stala se jeho abatyší – představenou. Zde také byla pohřbena.

Biskup sv. Wolfgang přenechal Čechám církevní samostatnost. Pražské biskupství přispěním Mlady bylo založeno 973. Prvým pražským biskupem byl Sas Dětmar, druhým biskupem sv. Vojtěch Slavníkovec. Nadále pražské biskupství bylo formálně podřízeno arcibiskupství v Mohuči, které v Čechách nemělo žádné zájmy.

Josef Dušek

Příběhy veltrubské farnosti

Pater Karel Šimek¹

Úsilí farníků z Velkého Oseka nepolevilo ani v roce **1966**, naopak ještě se zintenzivnilo.

Koncem března pokračovaly práce na opravách a zvelebení vnitřku kostela. Výčet prací by možná dnes již nikoho nepřekvapil, ale tehdy to ve venkovském kostele, který nebyl památkově chráněn, byla úctyhodná akce.

Byla provedena nová elektroinstalace, zrušena kůčovitá Lurdská jeskyně, zrušen starý oltář, který připomínal spíše než oltář přepravní bednu, a vyroben nový. Dále byla zrušena kazatelna a místní truhlář Josef Herčík vyrobil opět podle návrhu architekta ambonu. Pan Herčík i sám odstranil kazatelnu, přestože ji před 30 lety sám vyrobil. Také postranní oltář na pravé straně lodi je jeho práce. Nutno zmínit i to, že na této akci částečně pomáhali i farníci z Veltrub. Protože pro práce musel být kostel uzavřen, po provedení zednických prací P. Šimek přerušil opravy a od Velikonoc do Svatodušních svátků kostel zprovoznil. V červnu byl kostel opět uzavřen a vymalován. Téměř veškeré práce byly provedeny zdarma. Náklady na rekonstrukci dosáhly 20 000Kčs a tyto peníze byly shromážděny ze sbírek a darů farníků. Pro přepočítání na dnešní hodnotu je vhodné dodat, že běžná měsíční mzda dělníka tehdy byla asi

¹ pozn. red.: Text je pokračováním článku pana J. Sixty o otci Šimkovi.

1200Kčs a ženy zaměstnané ve veltrubském zemědělství pobíraly asi 200 - 400Kčs v sezóně a v zimě téměř nic.

Po ukončení prací pozval P. Šimek na 26. června Otce biskupa Františka Tomáška, aby znovuposvětil kostel po rekonstrukci. Přijel nejen on, ale téměř všichni kněží z okolních farností. Kromě P. Šimka zde byl kolínský děkan Oldřich Sedláček, kolínský kaplan P. Kubý, P. Jaroslav Vystrčil z Českého Brodu, P. Klouda z Ovčár, P. Mejdrech z Vitic, P. Lukeš z Činěvsi, P. Halang z Lošan, P. Vošický ze Sán, P. Fišta z kostelní Lhoty a dále zde jako host byl přítomen i farář Českobratrské církve Evangelické Miroslav Hejl. Z celého okolí se sjelo asi tisíc věřících, takže bylo naprosto vyloučené, aby se všichni do kostela vešli. A jako by to nestačilo, dostavil se i poslanec ONV, aby Františka Tomáška uvítal. Pana poslance jsem od vidění znal, protože bydlel ve Veltrubech. Zajímavý byl tím, že nebylo zřejmé, zda je komunist, nebo křesťan. On byl tak trochu obojí. O vánocích a Velikonocích chodil na mši, ale ve zbytku roku byl zřejmě komunist. My ministranti jsme mu, a jemu podobným, říkali „jednorocní dobrovolník“. Slavnost svěcení i následná bohoslužba proběhly bez problémů, samozřejmě již česky a tváří k lidem.. Při této příležitosti přistoupilo deset dětí k prvnímu sv. přijímání. Kostel ve Velkém Oseku navštívil biskup po 18-ti letech. Tolik kněží, ani tolik věřících, se na společné bohoslužbě v tomto kostele od jeho vzniku až do dnešního dne nikdy nesešlo.

Po ukončení slavnosti ve Velkém Oseku Otec biskup Tomášek, jeho doprovod i pozvaní kněží navštívili Veltruby. Na tuto slavnost vzpomínal biskup František při každém setkání s P. Šimkem mnoho let. Na přestavbu kostela se do Velkého Oseka přijelo v následujícím období podívat několik kněží ze vzdálenějších farností.

Další novinkou v roce 1966 bylo zavedení obětního průvodu do mše svaté. V neděli odpoledne ve Veltrubech a večer ve Velkém Oseku byly zahájeny bohoslužby Božího slova.

Do veltrubské školy nastoupila nová ředitelka, která se sice jmenovala Černá, ale jinak byla velmi rudá. Zvala si do školy všechny rodiče, kteří přihlásili své děti na náboženství, a přesvědčovala je o škodlivosti této výuky pro jejich děti. Byla velmi překvapená, že ji nikdo neuvěřil a tak se uchýlila k ponižování dětí, které navštěvovaly náboženství, před zbytkem třídy. Celkem bylo přihlášeno na náboženství ve Veltrubech 14 dětí a ve Velkém Oseku 5 dětí. (ve Veltrubech je pouze 1. stupeň ZDŠ, ve Velkém Oseku 1. i 2. stupeň ZDŠ).

Poslední zápis v roce 1966 je zapsání statistických údajů do farní kroniky. P. Šimek zapsal nejen vyúčtování, ale i počet sv. přijímání, zaopatřování nemocných, pohřby, křty, svatby.

V roce 1967 k žádným významnějším událostem ve veltrubské farnosti nedošlo. Ve Veltrubech byl provizorní oltář nahrazen stabilním a z tohoto důvodu bylo mezi presbytářem a lodí kostela odstraněno zábradlí. V obou

kostelích proběhly další drobné opravy a úpravy. Paní ředitelka Černá zaznamenala částečný úspěch, protože na výuku náboženství chodilo již jen 8 dětí. Tři děti chodit přestaly, tři přešly na druhý stupeň do Velkého Oseka. Nicméně její úspěch byl v tomto roce ojedinělý, protože socialismus již začínal kulhat a připravoval se na své klopýtnutí v následujícím roce.

Josef Sixta

Okénko do DKŠŠ

V měsíci říjnu a listopadu proběhla u žáků naší školy, stejně jako na ostatních středních školách, distanční výuka. Provoz mateřské školy nebyl přerušen.

Srdečně zveme na již tradiční Vánoční trhy, které se letos uskuteční ve čtvrtek 10. 12. od 12-17 hodin a v pátek 11. 12. od 8-14 hodin. Můžete se těšit na šité výrobky, voňavá mejdlíčka, sušené ovoce, keramiku, vánoční dekorace a v případě možnosti i pečené dobroty.

Renata Burešová

Bartoloměj – farní časopis. Vydává Římskokatolická farnost Kolín, Brandlova 25, Kolín.
Redakční rada: Josef Dušek, P. Ján Halama, Katarína Jarošová, Tomáš Pavel, Dominik Spudil, Tomáš Těmín.

P. Ján Halama: tel.: 604 294 247, e-mail: farnost-kolin@volny.cz,

• e-mail: farninoviny.kolin@gmail.com, • web: www.farnostkolin.cz, • FB: facebook.com/farnostkolin

číslo účtu farnosti: 3252369369/0800

variabilní symbol pro dárce: 1211638 (dle evangelia sv. Lukáše 6,38)

případně v poznámce uvést: *dar pro farnost* (nebo jiný účel)

Autor fotografie na titulní straně: Farnost Kolín